

> Retouradres Postbus 18601 2502 EP Den Haag

De gemeente Hilversum
t.a.v. het college van burgemeester en wethouders
Postbus 9900
1201 GM Hilversum

Datum	Pagina	Kenmerk
25 februari 2026	1 van 7	2025-0000705688

Betreft

Eindbrief bemiddeling met De Gooi- en Eemlander inzake
Woo-verzoek aftreden en terugkomst wethouder Heller

Geacht college van burgemeester en wethouders,

Op 13 mei 2025 hebben journalisten van dagblad De Gooi- en Eemlander van Mediahuis bij het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (hierna: het Adviescollege) een klacht ingediend over de wijze waarop de gemeente Hilversum hun Woo-verzoek heeft afgehandeld. Naar aanleiding van de klacht is er bemiddeld door het Adviescollege.

De bemiddeling heeft ertoe geleid dat u een standpunt heeft ingenomen over het al dan niet tot op de persoon herleidbaar maken van de openbaar gemaakte inhoudelijke informatie. Op 15 januari 2026 hebben wij per e-mail bevestigd dat de bemiddeling is beëindigd. Met deze brief informeert het Adviescollege u dat wij niet zullen overgaan tot advies. Indien de journalisten hun bezwaar handhaven, is er vanuit uw college en de gemeenteraad actie nodig. Dit omdat er geheimhouding is opgelegd op de gevraagde informatie. In deze eindbrief gaan wij daarom uitgebreid in op de bemiddeling, onze indruk van deze kwestie en benodigde vervolgacties in het geval dat de journalisten hun bezwaar handhaven.

Het Woo-verzoek

De journalisten van De Gooi- en Eemlander doen onderzoek naar het aftreden en de terugkomst van wethouder Heller van de gemeente Hilversum. In het kader hiervan dienden zij een Woo-verzoek in naar, kort gezegd, de correspondentie hierover. Tijdens de bemiddeling bleek dat het hen met name gaat om de openbaarmaking van app- en mailberichten en één e-mail over de gang

van zaken rond het aftreden van de wethouder, en dan meer specifiek de namen van de afzenders en geadresseerden van deze correspondentie.

Vanwege overlap met een ander Woo-verzoek kregen de journalisten stukken toegezonden die in het kader van dat andere verzoek waren beoordeeld en (gedeeltelijk) openbaar waren gemaakt, evenals enkele documenten die specifiek in het kader van hun eigen verzoek waren beoordeeld en gedeeltelijk openbaar gemaakt. Tegen het bijbehorende Woo-besluit tekenden de journalisten (pro forma) bezwaar aan op 13 mei 2025. Deze Woo-stukken waren inmiddels desgevraagd onder geheimhouding in ongelakte vorm verstrekt aan de gemeenteraad op grond van de Gemeentewet.

Klacht bij het Adviescollege

Gelijktijdig met het indienen van het (pro forma) bezwaar bij de gemeente dienden de journalisten een klacht in bij het Adviescollege. De klacht van de journalisten zag op hun indruk dat er te veel zou zijn gelakt en op onjuiste gronden, bijvoorbeeld ten aanzien van namen van bestuurders, ambtelijke afdelingen en zaken die als privémeningen werden aangeduid. De journalisten achtten dit kwetsend omdat het hier om bestuurlijk (en maatschappelijk) hoogoplopende conflicten ging waarbij (mogelijk) sprake zou zijn van inmenging van buitenaf. Ook was er in hun ogen inconsequent gelakt ten aanzien van persoonlijke beleidsopvattingen.

Verloop van de bemiddeling

Op 29 september 2025 vond er een gezamenlijk gesprek plaats tussen de journalisten en medewerkers van de gemeente Hilversum, onder leiding van de bemiddelaars en in aanwezigheid van een adviseur van het Adviescollege.

Allereerst werd de lucht geklaard over hoe eerder contact tussen de journalisten en de gemeente was verlopen. Daarna bleek dat de gemeente in dit specifieke geval er juist voor gekozen had zoveel mogelijk openbaar te maken, dus óók de persoonlijke beleidsopvattingen. Onder toepassing van artikel 5.2 lid 2 Woo gebeurde dat geanonimiseerd. De overweging van de gemeente daarbij was dat het belangrijk was om de inhoudelijke informatie openbaar te maken, maar dat er ook voldoende oog moest zijn voor het beschermen van individuele personen zoals de Woo voorschrijft.

De journalisten wezen op de vaste lijn in de jurisprudentie waarbij voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer onderscheid wordt gemaakt tussen personen die wel en niet 'uit hoofde van de functie in de openbaarheid treden' (artikel 5.1 lid 2 onder e Woo). Het Adviescollege heeft tijdens het overleg toegelicht dat dit echter een andere afweging betreft dan de afweging die wordt gemaakt bij het wel of niet beschermen van de persoonlijke beleidsopvattingen en/of de identiteit van de personen die ze hebben geuit. Het toetsingskader en de bijbehorende belangenafwegingen zien er per grond steeds (iets) anders uit. Wordt er meer openbaar gemaakt vanuit de inhoud, dan neemt de noodzaak personen te beschermen – en hun identiteit af te schermen – vaak toe. De Woo-wetgever heeft hier ook rekening mee gehouden door anonimisering bij de inhoudelijke openbaarmaking van persoonlijke beleidsopvattingen juist het uitgangspunt te laten zijn. In het verlengde van deze toelichting is ook met elkaar gesproken over de impact van de publicaties van de Gooi- en Eemlander binnen de gemeente.

De journalisten benadrukten dat zij met deze publicaties vooral te transparantie wilden verschaffen over de opvattingen van de collegeleden als bestuurders. De aanleiding voor het opstappen van

wethouder Heller was volgens hen juist gelegen in diens persoonlijke opvattingen over de situatie in Gaza, een belangrijk onderwerp van maatschappelijk en politiek debat. Het zou de bestuurders volgens de journalisten sieren als zij alsnog publiekelijk verantwoordelijkheid zouden nemen voor de uitspraken die er binnen het interne beraad zijn gedaan.

Het was in de bemiddeling niet duidelijk of het college al een eigenstandig standpunt had ingenomen over de noodzaak van anonimiseren in dit specifieke geval. Helderheid hierover is echter wel benodigd, zowel in het kader van een goede heroverweging op grond van artikel 5.2 lid 2 Woo als - nog belangrijker - de procedure van de opheffing van de geheimhouding op grond van de Gemeentewet. Volgens het Adviescollege is het onvermijdelijk dat de vraag naar het herleidbaar maken van de geuite opvattingen ook een rol zal spelen bij het besluit van de gemeenteraad om de geheimhouding op te heffen of in stand te laten. Hiervoor is eveneens van belang dat de betrokken collegeleden ter voorbereiding van het raadsbesluit zelf een kenbaar standpunt innemen over het al dan niet anonimiseren van de geuite en openbaar gemaakte opvattingen.

Nu een dergelijke heroverweging zou moeten plaatsvinden ter voorbereiding van het opheffingsbesluit, vond het Adviescollege het in de rede liggen deze vraag in het kader van de bemiddeling al voor te leggen. Aan het einde van het gezamenlijk gesprek is daarom afgesproken dat het college in het kader van de bemiddeling werd gevraagd of het alsnog zou kunnen instemmen met het openbaar maken van de namen van de bestuurders in het openbaar gemaakte appverkeer en een specifieke e-mail van 28 februari 2025. Het resultaat zou worden teruggekoppeld aan het Adviescollege.

Resultaat van de bemiddeling en (mogelijk) vervolg

Op 11 november 2025 heeft het college van de gemeente in besloten vergadering over dit discussiepunt gesproken. Het college heeft aangegeven bij het eerder genomen besluit te willen blijven: de openbaar gemaakte opvattingen worden niet alsnog tot personen en/of functies herleidbaar gemaakt. Het Adviescollege meent dat de gemeente Hilversum op deze wijze een correcte uitvoering heeft gegeven aan artikel 5.2 lid 2 Woo. Dit door de persoonlijke opvattingen inhoudelijk openbaar te maken, en tegelijkertijd de individuele deelnemers aan deze gesprekken te beschermen door te anonimiseren, zeker nu bij deze betrokkenen expliciet is nagegaan in hoeverre zij zelf hechten aan deze niet-herleidbare wijze van openbaar maken.

Een en ander heeft voor de journalisten niet geleid tot intrekking van het bezwaar. Tegelijkertijd hebben zij via de bemiddeling wél helderheid verkregen over hoe het college zelf tegen de kwestie aan kijkt. Tevens hebben zij via de bemiddeling duidelijkheid gekregen over de verhouding tot het toepasselijk juridisch kader en dat de vervolprocedure hier vrij complex en relatief tijdrovend kan uitpakken (zoals hieronder nader uitgewerkt).

Omdat we weten dat hieraan bij beide partijen behoefte bestaat, is er in de bijlage bij deze eindbrief een stap voor stap beschrijving opgenomen van wat er procedureel zal moeten gebeuren als de journalisten na deze eindbrief hun bezwaar willen handhaven. Gelet op de beslistermijn dienen zij de gemeente direct na ontvangst van het afschrift van deze eindbrief hierover te informeren.

De bemiddeling heeft eveneens duidelijkheid gebracht over de gronden van bezwaar. De journalisten willen namelijk dat de chatconversaties en één specifieke e-mail van 28 februari 2025 tot personen herleidbare vorm op bestuurdersniveau openbaar worden gemaakt. Voor de bezwaarprocedure is overeengekomen dat hiertoe zal worden beperkt.

Tot slot

Het Adviescollege waardeert het dat de medewerkers van de gemeente Hilversum evenals de journalisten zich tijdens de bemiddeling - ondanks verschillen van mening en inzicht - open naar de bemiddelaars maar evengoed ook naar elkaar hebben opgesteld. Wij bedanken hen voor hun inzet.

Met vriendelijke groet,

Lydia Bremmer
Secretaris Directeur

BIJLAGE: Vervolprocedure (indien de journalisten hun bezwaar handhaven)

Hierna volgt stap voor stap een beschrijving wat er procedureel moet worden doorlopen als de journalisten na deze eindbrief hun bezwaar willen handhaven.

1. Doorzending aan gemeenteraad als opheffingsverzoek (actie college)

Het college is op dit moment onbevoegd een besluit over de openbaarheid van de Woo-stukken te nemen.¹ Omdat het college de stukken in ongelakte vorm, dus de opvattingen mét namen en functies erbij, onder geheimhouding aan de gemeenteraad heeft verstrekt, is per heden *uitsluitend* de gemeenteraad bevoegd over de openbaarheid ervan te beslissen (artikel 89 lid 4 Gemeentewet). Zou het college zelf onder de huidige omstandigheden overgaan tot het verstrekken van de informatie, dan wordt daarmee de geheimhouding op grond van de Gemeentewet geschonden, hetgeen zelfs kan leiden tot een ambtsmisdrijf (artikel 272 Wetboek van Strafrecht).

Het is formeel-juridisch niet mogelijk om de stukken op dit moment op te vragen bij het college via een Woo-verzoek, omdat deze bepaling uit de Gemeentewet genoemd staat op de bijlage bij artikel 8.8 Woo. Dit feit heeft tot gevolg dat de Woo (op dit moment) niet van toepassing is en deze situatie blijft in stand zolang er geheimhouding op de stukken rust. Het college kan hier overigens niet volstaan met een afwijzing onder verwijzing naar het eerdere besluit tot geheimhouding, ook al was dit destijds in overeenstemming met de gemeenteraad.

Om deze reden moet het Woo-verzoek in combinatie met het complete bezwaarschrift door het college per ommegaande, dus zo spoedig mogelijk na deze eindbrief, worden doorgezonden aan de gemeenteraad voor afhandeling als opheffingsverzoek. Deze doorzendplicht volgt zowel uit de Woo (ook als die verder niet van toepassing is bij een bijzonder regime²) als uit de Algemene wet bestuursrecht.³ Bij de doorzending aan de gemeenteraad kan het college ook meteen het eigen ingenomen standpunt kenbaar maken, zodat dit door de gemeenteraad bij de eigen afweging kan worden betrokken.

Na uitbrengen van deze eindbrief heeft het college op grond van artikel 7.3 lid 3 Woo formeel een beslistermijn van 2 weken. Deze termijn wordt automatisch opgeschort vanaf het moment dat het Woo-verzoek als opheffingsverzoek is doorgezonden aan de raad, tot het moment dat de raad hierop formeel een besluit heeft genomen.

2. Beslissing op verzoek tot opheffing van de geheimhouding (actie gemeenteraad)

Een Woo-verzoek naar stukken waarop geheimhouding rust, kwalificeert automatisch óók als een verzoek tot opheffing van die geheimhouding.⁴ Dat de geheimhouding is opgelegd nádat een

¹ ABRvS 2 juli 2025, ECLI:NL:RVS:2025:2982.

² Zie ter illustratie ABRvS 23 november 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3410. Hierin werd geoordeeld dat de Wob niet van toepassing was omdat het bijzondere uitputtend bedoelde openbaarheidsregime van de Archiefwet te gelden had, maar de doorzendplicht van artikel 4 Wob desondanks van kracht was. De Woo brengt in deze systematiek geen verandering (en het openbaarheidsregime van de Archiefwet staat thans net als de geheimhoudingsbepalingen van de Gemeentewet op de bijlage bij artikel 8.8 van de Woo). Zie dit ook toegepast in Rb. Limburg 11 december 2024, ECLI:NL:RBLIM:2024:9163.

³ Zie artikelen 2:3 en 6:15 van de Algemene wet bestuursrecht.

⁴ Bijvoorbeeld ABRvS 23 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3140.

Woo-besluit is genomen, maakt dit niet anders voor de behandeling in bezwaar omdat ook hier evengoed nog steeds het besluit moet worden genomen over of het bijzondere regime van de Gemeentewet blijft gelden of niet, vooraleer er op grond van de Woo kan worden beslist.

Ook de gemeenteraad kan niet volstaan met een verwijzing naar het eerdere besluit tot geheimhouding, ongeacht of men daar destijds instemming aan heeft verleend of niet. Er dient specifiek naar aanleiding van het Woo-verzoek een heroverweging plaats te vinden door de gemeenteraad. Die zal daarvoor zelf een oordeel moeten vormen over de wenselijkheid van het al dan niet openbaar maken van de namen van de betrokken bestuurders en daarbij rekenschap moeten geven van het door het college ingenomen standpunt hierover. Vervolgens moet er een formeel besluit op het verzoek tot opheffing van de geheimhouding worden genomen. De Woo-verzoeker is belanghebbende in de zin van de Algemene wet bestuursrecht bij dit raadsbesluit en moet dus gedurende de procedure ook zo worden behandeld.

3. *Beslissing op bezwaar Woo (actie college)*

Tijdens deze verzoekprocedure bij de gemeenteraad is de afhandeling van de bezwaarprocedure in de Woo-zaak door het college zoals hierboven opgemerkt formeel opgeschort. Hierover dienen de journalisten formeel te worden geïnformeerd. De uitkomst van de opheffingsprocedure bij de gemeenteraad is namelijk bepalend voor de ruimte die erna nog voor het college resteert om informatie openbaar te maken op grond van de Woo. Blijft de geheimhouding in stand, dan is die ruimte voor het college nul, vanwege het regime van de Gemeentewet dat prevaleert ten opzichte van de Woo. In dat geval is de Woo niet van toepassing. Wordt de geheimhouding wél door de gemeenteraad opgeheven, dan herleeft de 'normale' ruimte die het college onder de Woo heeft om daarna een eigen belangenafweging te maken over de openbaarmaking van de informatie. Zoals beschreven onder 1 heeft het college onder die omstandigheden door de bemiddeling nog twee weken om te beslissen binnen de wettelijke termijn, minus de tijd die tussen deze eindbrief en de doorzending heeft gezeten.

Ten overvloede: tijdens het gezamenlijke gesprek is onder meer aan de orde gekomen dat er vanuit de gemeente enkele lakfouten/verstrekkingfouten zijn geconstateerd. Deze kunnen zo nodig worden hersteld met de beslissing op bezwaar, een en ander uiteraard in ieder geval voor zover dit de door de journalisten betwiste stukken betreft.

4. *In beroep?*

Wanneer de informatie niet herleidbaar wordt, kan het zijn dat de journalisten besluiten in beroep te gaan. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer 1) de gemeenteraad besluit de geheimhouding niet op te heffen en het college het Woo-verzoek afwijst omdat de Woo niet van toepassing is, of 2) de gemeenteraad besluit de geheimhouding wél op te heffen en het college aansluitend besluit de informatie desondanks niet alsnog herleidbaar openbaar te maken.

In beide situaties ligt er zowel een primair opheffingsbesluit van de gemeenteraad als een beslissing op bezwaar van het college. Beide besluiten hebben betrekking op dezelfde informatie uit dezelfde documenten. Er wordt hier pas in de bezwaarfase doorgezonden als opheffingsverzoek.

Het is goed om te weten dat wanneer de journalisten onder dergelijke omstandigheden in beroep gaan tegen de beslissing op bezwaar van het college, de bestuursrechter aanneemt dat dit beroep mede geacht wordt te zijn gericht tegen het opheffingsbesluit van de gemeenteraad.⁵ De rechter beoordeelt beide besluiten dan in feite in één beroepsprocedure, ook wanneer het opheffingsbesluit van de gemeenteraad intussen formeel onherroepelijk zou zijn geworden.

⁵ ABRvS 5 maart 2025, ECLI:NL:RVS:2025:894.

